

Preek over Mattheus 14,22-33: Letten op Jezus of op de omstandigheden.

Voorzang: Psalm 121

Votum en Groet

Zingen: Gezang 254 (ELB)

Gebed om ontferming

Zingen: Psalm 93

Kinderpraatje

Zingen: Kinderlied 79 (Ik volg de Heer)

Gebed bij de opening van het Woord

Schriftlezing: Jesaja 43,1-3a, 14-21 en Mattheus 14,13-21

Zingen: Opwekking 42

Verkondiging van Mattheus 14,22-33

Zingen: Gezang 90, 1. 2. 7 en 10

Dankzegging en voorbeden

Collecte

Leefregels

Zingen: Gezang 293, 1 en 3

Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Ik las het verhaal van een man, die ergens hoog in de bergen wandelde.

Op een gegeven moment struikelt hij, verliest zijn evenwicht en rolt over de rand.

Beneden hem een duizelingwekkende diepte.

Het lukt hem nog net een tak te grijpen, die ergens uit de rotswand steekt.

Help! schreeuwt hij wanhopig.

Is er iemand in de buurt die me kan redden? Help!

Dan hoort hij een stem.

Ik ben de Heer.

Ik kan je redden.

Geloof je in Mij?

Wil je echt dat Ik je help?

Ja, ja, Heer!

U weet niet half hoeveel ik in U geloof.

Help me alstublieft!

Goed, zegt de Heer.

Ik zal je redden.

Laat die tak maar los.

Wát zegt U?

Laat die tak maar los en Ik zal je redden.

Vertrouw Mij nu maar!

De man is even stil.

Dan begint hij te schreeuwen: *Is er nog iemand anders in de buurt die me helpen kan?*

Stappen zetten in geloof.

Dat betekent soms dat je moet loslaten.

Loslaten in het vertrouwen dat je wordt opgevangen.

Loslaten in het vertrouwen dat er een hand is die feilloos naar jou grijpt.

Hoe is het met ons geloof op de momenten dat het er om spant?

Hoe staat het met ons geloof in de perioden dat het in ons leven stormt?

Dat zijn de vragen die uit dit Bijbelgedeelte op ons afkomen.

Laten we nog eens luisteren naar het verhaal dat Mattheus ons vertelt.

Nog maar net hebben de leerlingen de macht van de Heer ervaren.

Hij was in staat om vijftuizend mensen van eten te voorzien.

Ze keken hun ogen uit.
In the middle of nowhere geeft hun Meester duizenden mensen volop te eten.
Brood in de woestijn!

En dan vertelt Mattheus dat Jezus zijn leerlingen *gelast* in de boot te stappen.
Daar zit iets dwingend in.
Iets van hevige pressie.
Jezus moet de mensen kwijt, maar ook zijn leerlingen.
Hij jaagt ze als het ware de boot in, de zee op.

In andere evangelieverhalen lezen we hoe de mensen Jezus koning willen maken.
Met Jezus als koning zijn de economische vraagstukken opgelost.
Hoef je nooit meer bang te zijn voor schaarste.
Daar krijg je de mensen wel warm voor.
Opvallend hoe hoog in verkiezingstijd de economische belangen op de agenda staan.
Jesus for president!

Voor Jezus is dat als de verzoeking in de woestijn.
De duivel die tegen Hem zegt: *Maak van deze stenen brood.*
Wedden dat je alle mensen achter je aan krijgt?

Maar zó wil Jezus geen koning zijn.
Mensen, ga alsjeblieft weg!
En jullie, mijn vrienden, ook!
Ik moet alleen zijn met mijn Vader.
Want Ik wil alleen de stappen zetten, die Hij van Mij vraagt.

Zo zetten de leerlingen koers naar de overkant van het meer.
En Jezus trekt zich terug in het bergland.
In uiterst geconcentreerd gebed.
Uren achter elkaar intens contact met de Vader.
Om jaloers op te worden!

Ja maar, ondertussen krijgen de leerlingen de wind van voren.
Ze krijgen met een gigantische storm te maken.
De golven teisteren het schip.
En dan gebruikt Mattheus een woord dat *folteren, martelen* betekent.
Dat is een ongebruikelijk woord.
Hier is iets demonisch aan de gang.
Meerdere van de leerlingen waren ervaren schippers.
Maar wat ze nu meemaken is vreselijk beangstigend.
Het is of alles zich tegen hen keert.
En ze worden doodsbenauwd.

Het is een ervaring die we misschien wel herkennen.
Je hebt iets geweldigs meegemaakt.
Iets wat je enorm veel steun gegeven heeft.
Een heerlijke gebeurtenis in je leven.
Het meisje van je dromen heeft *ja* gezegd.
Je hebt die baan gekregen, waar je zo op hoopte.
De dokter zei dat alles goed met je was.
Of je hebt een geweldige kerkdienst meegemaakt.
Je staat op de toppen van je geloof.

Maar dan gebeurt er iets vreselijks.
En het haalt je compleet onderuit.
Alles wordt donker om je heen.
Alles wordt je uit handen geslagen.
En je voelt je vreselijk alleen.
In de steek gelaten – door het leven; door God.

Het is een levensecht verhaal wat Mattheus vertelt.
Zo gaat het er in ons leven aan toe.
Zo clichématig, zou ik haast zeggen.
Sommigen van ons kunnen het wel dromen.
God heeft ons geen kalme reis beloofd, maar wel een behouden aankomst.
Maar als je midden in de storm zit, kun je flink twijfelen aan die behouden aankomst.

Voorals het maar duurt en duurt.
De leerlingen – ze tobden de hele nacht door.
Uur na uur worstelen ze met stormgeweld.
Het houdt maar niet op.
Ze herinneren zich de vorige keer, toen het ook zo stormde (c. 8,23vv).
Maar toen was Jezus bij hen in de boot.
En toen ze Hem wakker schudden: *Meester, red ons, we vergaan!* –
toen sprak Hij de wind en de golven toe en de zee kalmeerde.
Maar nu heeft Hij hen alleen gelaten.

Ja, herkenbaar – deze situatie van de leerlingen.
Het is de situatie van de kerk van alle eeuwen.
Toen Jezus op de berg.
Nu Jezus in de hemel.
Onzichtbaar.
Op afstand.
Voor het oog en voor het gevoel onbereikbaar.
En ondertussen heeft het kerkship met zwaar weer te kampen.
Kerkstrijd en kerkverlating en ongeloof hier.
Vervolging en onderdrukking elders.
Eeuw in, eeuw uit.

En binnen dat kerkship voeren de afzonderlijke gelovigen hun eigen strijd.
Tegen ziekte en dood.
Tegen huwelijken die verzanden en tegen niet vervulde verlangens.
Tegen verleidingen en tegen depressies en andere psychische kwellingen.
Stormen van allerlei aard – meer dan eens onnoemelijk zwaar.
En er lijkt geen eind aan te komen.
Jezus, waar bent U?
Waarom hebt U ons alleen gelaten met onze kwellingen?
Waarom laat uw hulp zo lang op zich wachten?
Ziet U ons eigenlijk wel tobben?
Of bent U zo gefocust op uw Vader dat wij niet meer in beeld zijn?

Maar Marcus vertelt dat Jezus vanaf de berg zijn leerlingen zag zwoegen.
Hij is hen niet uit het oog verloren.
Zeker, Hij is volledig gefocust op de Vader.
Maar als Hij tot Hem bidt, dan bidt Hij met het oog op ons.
Met zijn oog op ons.
Wij blijven bij Hem in beeld.
En ons lot – wat we meemaken als kerk en als gelovigen – gaat Hem ter harte.

Tegen het einde van de nacht komt Jezus naar zijn leerlingen toe.
Tegen het einde van de nacht...
In het Oude Testament is de morgenstond het tijdstip van de uitredding.
Tegen het einde van de nacht komt Jezus naar hen toe.
Lopend op het water.
Niets houdt Hem tegen om zijn leerlingen te bereiken.

Weet u nog wat we lazen in Jesaja 43?
Het is de HEER die een weg baande door de zee en een pad door machtige wateren.
Dat is wat Jezus hier doet.

Hij baant zich een weg door het water van de onstuimige zee.

Alleen – ze herkennen Hem niet.

In het angstige duister van de stormnacht krijgt het vertrouwde spookachtige trekken.

Ze schrikken zich lam – zo zijn ze in de greep van de angst.

Totdat ze zijn stem horen.

Blijf kalm! Ik ben het. Wees niet bang.

Ik ben het!

Het is een verhaal vol van Goddelijke openbaring.

Ik ben, zegt Jezus eigenlijk.

Zoals God zich aan Mozes bekend maakte in de brandende braamstruik.

Ik ben.

Ik ben er.

Ik ben er om te helpen, te redden.

Geweldig als temidden van het stormgeweld de stem van Jezus wordt gehoord.

Zoals een kind midden in de nacht wakker schrikt en begint te huilen.

Maar alleen al de stem van vader of moeder stelt gerust.

Hoe gaat dat kinderliedje ook al weer?

Je hoeft niet bang te zijn,

al gaat de storm tekeer.

Leg maar gewoon je hand

in die van onze Heer.

Jezus' stem is al voldoende om de vrees te verjagen.

Het stormt nog steeds.

En de golven zijn nog huizenhoog.

Maar de leerlingen ademen toch al op.

Wat voor effect de stem van Jezus heeft zien we vooral aan Petrus.

Als Hij Jezus ziet, maar vooral als hij Hem hoort is hij niet meer te houden.

Heer, als u het bent, zeg me dan dat ik over het water naar u toe moet komen.

Heer, als u het bent...

Ja, het is de toon die de muziek maakt.

Je kunt er iets van twijfel in horen.

Zo van: bewijs u zelf door ook mij over het water te laten lopen.

Ik hoor er toch iets anders in.

Petrus twijfelt niet.

Anders zou hij de Heiland toch niet hebben aangesproken met *Heer*?

Nee, er klinkt iets van overtuiging.

O, maar Heer, als ú het bent – nu ik merk dat u het bent – en geen spook...

Heer, als u het gelukkig zelf bent, laat me dan over het water bij u komen.

Als Petrus zijn Heer zo machtig ziet móét hij gewoon bij Hem zijn.

Hij kan het niet verdragen dat er nog afstand is tussen hem en zijn Meester.

Alstublieft, roep mij bij u!

Nee, Petrus klautert niet overmoedig meteen over boord.

Hij gaat alleen als Jezus roept.

Er leeft in hem een besef dat Jezus zijn macht wil delen met hem en zijn collega's.

En hij wil daar ook graag in delen.

Maar Jezus moet hem wel roepen.

En Jezus roept: *Kom!*

Dan stapt Petrus resoluut overboord.

Misschien heeft hij zich nog even aan de rand van het schip vastgehouden.
Maar daar gaat hij.
Recht op Jezus af.

Dat moet zoiets zijn geweest als wat van die man gevraagd werd waarmee ik begon.
Die daar hing aan een tak boven een diepe afgrond.
En de stem van de Heer, die zei: *Ik help je!*
Laat die tak maar los!

Dat is wat Petrus doet.
Hij laat alle zekerheden los en waagt zich op het water op de roep van zijn Heer.
Onmogelijk?
Met God zijn alle dingen mogelijk.
En Jezus is de Heer van het heelal.
Aan Hem zijn zelfs de natuurwetten onderworpen.
Dus danst Petrus over het water op Jezus af.

Maar plotseling gebeurt er iets met Petrus.
Alle zekerheid vloeit uit hem weg als water in een zinkput.
Opeens is van zijn vaste vertrouwen niets meer over.
Van zijn enthousiasme is niets meer te merken.

Hoe komt dat?
Omdat hij wordt afgeleid van Jezus.
Zo lang hij Jezus in het oog had liep hij zeker over het water.
Maar zo gauw hij op de golven let, zakt hij weg.

Wat is er met Petrus aan de hand?
Kleingeloof, zegt Jezus.
Dat is er aan de hand.
Kleingeloof – dat is geloof dat het niet volhoudt.
De Heer is groot.
Waar is de Heer?

Ik geloof.
Ik geloof er niet meer in.

Heer, U bent er.
Heer, waar bent U?

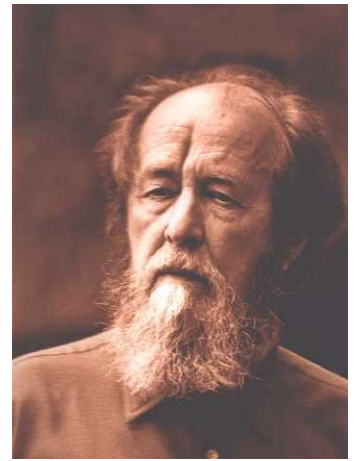
Alweer – herkenbaar of niet?
Maar ook – wat stelt zo'n geloof voor?
Hoever kom je daarmee?

Nou, niet zoveel dus.
Daarmee zak je onherroepelijk weg in de golven.
Als de angst je overspoelt, of de dingen die je tegenzitten, of de depressies –
dan ga je onherroepelijk kopje onder.
Wat heb je dan aan je geloof?
Eigenlijk niets.

Ik denk dat we dit van deze geschiedenis kunnen leren.
Laten we alsjeblieft niet bouwen op ons eigen geloof.
We moeten het hebben van Hem in wie we geloven.
Als ons geloof tekort schiet, schiet Hij te hulp.
En Hij steekt zijn hand naar ons uit en grijpt ons beet.
Hij laat ons niet vallen.
Ook niet als ons geloof tekort schiet.

Zien op Hem kan ons weer moed geven.

Ik denk aan een verhaal over Alexander Solzjenitsyn.
Hij was destijds de eerste Russische schrijver die ons iets verteld heeft over de verschrikkingen van de Russische strafkampen onder het regime van Stalin.
In zijn boeken over de Goelag Archipel.
Hij kende die kampen van binnenuit als gevangene.
Solzjenitsyn vertelt dat hij eens in die tijd er na aan toe was om zelfmoord te plegen.
Hij was op een punt aangekomen dat het hem niet meer kon schelen om dood te gaan.
Volkomen gedesillusioneerd zat hij ergens voor zich uit te staren.

Op dat moment zat naast hem iemand met een stok wat in het zand te tekenen.
En plotseling, zonder enige aanleiding, tekende die man een kruis.
Solzjenitsyn zat een tijdlang naar dat kruis te staren.
Later schreef hij: *Starend naar dat kruis zag ik opeens Jezus voor me.*
En op dat moment kreeg hij nieuwe moed.
En ook de wil om verder te leven.
De storm ging die dag niet over.
Maar door Jezus vond Solzjenitsyn de kracht en de moed om verder te gaan.

En dan kun je het leven weer oppakken.
Ik weet niet welke storm u nog tegemoet gaat.
Of in welke storm u zich op dit moment misschien bevindt.
Maar ik weet wel dat ook in die storm de stem van onze Heiland klinkt.
Blijf kalm!
Ik ben het!
Ik ben er.
Wees niet bang.

We komen onvermijdelijk in situaties terecht waarin we door elkaar geschud worden.
Of we staan voor opgaven, die voor ons veel te zwaar zijn.
Voor de één is dat een taak in het leven, die veel te zwaar lijkt.
Misschien wel het geroepen worden tot een ambt als ouderling of diaken.
Voor de ander een levenssituatie, die onmenselijk veel vraagt.
De één moet plotseling verder zonder de geliefde partner.
Heer, hoe lukt me dat?
Een ander zucht onder een huwelijk waar de glans van af is.
Hoe lang houd ik dat nog vol?
Een derde tobt al jarenlang met depressies.
Wordt het nou nooit eens lichter?
Een vierde krijgt een slecht-nieuws-bericht van de dokter.
O nee, hè – niet ik, niet nu, niet dat!
Een vijfde...

Hoeveel gelovigen zien op de golven en zakken weg?
Ja, omdat we letten op de omstandigheden.

Omstandigheden – dat is letterlijk dat wat om ons heen staat.
Die omstandigheden kunnen worden tot muren, waarbinnen we gevangen raken.
Waarbinnen we opgesloten worden.
Dan happen we naar adem.
Want ze benemen ons het zicht op Jezus.

Deze geschiedenis wil ons weer helpen Hem in het oog te houden.
Ook als wij wegzinken – Hij reikt ons de hand.
Er is redding uit al onze twijfels en angsten.
Want we zijn in deze wereld niet aan ons zelf overgelaten.
We zijn niet de gevangenen van onze omstandigheden.
De Heer regeert.
Hij is sterker dan de machten van de natuur.
Hij is sterker dan de krachten die ons lot bepalen.
Hij laat de wereld en ons leven geen speelbal van de elementen zijn.

Daarom zijn onze gebeden ook niet zinloos.
Ook vandaag kan God tot ons komen op wonderbare wijze.
En ons helpen in onze noden.

En dan wordt het mogelijk liederen van vertrouwen te zingen.

Is God de Heer maar voor mij, wat zou mij tegen zijn?

Ik roep...

Ja, ik schreeuw het uit.

Want de omstandigheden, wat om mij heen staat, is zo benauwend.

Ik roep: 'ach, Here, hoor mij!

En wat mij kwelt wordt klein.

Al heeft zich ook verheven

de macht van hel en dood,

ik heb voor heel mijn leven

in God mijn bondgenoot.

AMEN.

04-02-2007